

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл җирлегенә
Башкарма комитеты

«23» август 2021 ел

№ 13

"Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл җирлегендә 2021-2025 елларга
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын кабул итү турында»

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының "Хужәмәт авыл җирлегенә" муниципаль берәмлегенә Уставына таянып, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл җирлегенә Башкарма комитеты,

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл җирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын кабул итәргә (кушымта итеп бирелә).
2. Әлегә карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлегә карарның үтәлешен үзем контрольдә тотам.

Житәкче урынбасары

К. Р. Гәрәев

*Хуҗамат авыл җирлегендә
2021-2025 елларга
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү
Программасы*

Программа паспорты

Минзэлэ муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасы расланды.

Программаның исеме:	"Минзэлэ муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасы".
Программаның заказчысы:	Минзэлэ муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлеге башкарма комитеты.
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Минзэлэ муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру. - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру - халыкны эш белән тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләрнең Ел саен артуы; - продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләрнең гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлеше ел саен арта бара - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым керемнәренең өлешен арттыру; - авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү - кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү; - кече эшқуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү
Программа белән идарә итү	Минзэлэ муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау	РФ, ТР бюджеты, жирлек бюджеты, бюджеттан тыш чыганаclar, кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Минзэлэ муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Минзэлэ муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлеге Советы

Программа бүлекләре:

- 1. Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.**
- 2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.**
- 3. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәлегенә көтелгән бәя.**
- 4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.**
- 5. Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары**

1. Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар иқтисады алга киткән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели::

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегендә Кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Бүгенге көндә безнең авылда бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар бар, ул Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте ярдәмендә ныгый бара.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хэзерге вакытта Минзэлэ муниципаль районының Хужәмөт авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позицияләр алып торуға карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуы фонунда үз финанс чараларың житмәве;

-гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәгълүмат житкермәү, административ киртәләр һәм эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хақимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшқуарлык эшчәнлегә субъектлары тарафыннан қарарлар қабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итүче проблемалар булып тора:

-кече эшмәкәрлек субъектларының югары социаль жаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын қиметү һәм аны "конверт" формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече һәм урта эшқуарлыкны алға таба да үстерү, мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактларны һәм кооперацияне жаыға салу, шулай ук эшқуарларда күмәк ихтыяж туарға мөмкин булган башқа аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аның үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларға ирешү өчен жирле хақимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадыый нәтижеләлегенә көтелгән бәя

Программа Минзэлэ муниципаль районының Хужәмөт авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны алға таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруға юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда иқътисадыый һәм социаль стабільлекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак кече эшқуарлыкның барлыкка қилүе һәм тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай иқътисадыый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятелиәрне иқътисадыый яктан ныгыту һәм эшчәнлек өлкәләрен қиңәйтү;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка қилү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хақын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэмин итү;

-кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылығын арттыру.

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнэлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тээмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләрә билгеләнде:

- асыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

5. Үсеш программасының төп чаралары
Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл җирлегендә 2021-2025 елларга
кече һәм урта эшмәкәрлек үсеше

№ т/ б	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Срок вакыты
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшқуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү 2.				
1	Эшқуарлык өлкәсендә норматив-хокукий базаны булдыру	Кече эшқуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткәру	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшмәкәрлек үсешенә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнең мәнфәгатләрән яраштыруны тәмин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта карап тикшерүнең төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенә төгәл, үтә күренмәле регламентын төзү, шул исәптән: җир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталар һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар.

		рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган һәм киресенчә күчерү, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.		
3	Коррупциягә каршы тору чараларын камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Гомумиләштерү һәм тарату коррупциягә каршы тәртипнең уңай тәҗрибәсе. Коррупция фактлары буенча эшқуарларга каршы торуны арттыру, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшмәкәрлек субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатләрен яклау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар

2. Эшқуарлыкның инновацион үсеше (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)

1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б. лар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар.
2.	Крестьян (фермер) хужалыкларын һәм авыл хужалыгы производствосында башка милек рәвешләрен булдыруга һәм үстерүгә ярдәм итү.	Авил хужалыгында кече һәм урта эшқуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	РФ, ТР бюджеты	2021-2025 еллар.

3.	Шәхси ярдәмче хужалыклар, КФХлар һәм башка авыл хужалыгы товарлары житештерүчеләр тарафыннан житештерелә торган әзерләү продукциясе эшчәнлеген үстерү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшқуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
----	--	--	------------	-----------------

3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү

1	Минзәлә муниципаль районында кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү.	Эшқуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшқуарлык субъектлары санын арттыру	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
2	Микрокредитлаштыру институтларын үстерү (кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган программалар нигезендә)	Өстәмә эш урыннары булдыруга юнәлдерелгән кече эшмәкәрлек субъектларының социаль әһәмиятле инвестицион проектларына конкурс нигезендә ташламалы кредит бирү .	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
3	Кече эшқуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшқуарлык субъектларының потенциал инвесторлар белән хезмәттәшлеген оештыру, кече эшқуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансларын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
4	Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегендә икътисадның өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече эшмәкәрлек субъектларына жир	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар

	кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә ярдәм итү	һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү		
5	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү	Жирлек һәм район бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү

1	Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мәгълүмати яктан тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече эшмәкәрлек субъектларын Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегә башкарма комитеты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшкуарлык субъектлары, жирле үзидарә органнары катнашында «түгәрәк» өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткөрү ; эшкуарлык эшчәнлеген алып бару мәсьәләләре буенча эшкуарларга адреслы юридик ярдәм күрсәтү	Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту, аларны хәл итү турында урта тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр эшләү,	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

		эшқуарларның контрольлек итүче, күзәтчелек һәм хоқуқ саклау органнары эшчәнлеге турында мәғлүмәтлылығын арттыру		
5. Эшқуарның уңай имиджын, кече һәм урта эшқуарлык турында уңай жәмәғәтчелек фикерен формалаштыру				
1	Кече эшқуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Эшмәкәрлекне үстөрүгә ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектлары эшенә алдынгы тәжрибәсен тарату, Минзәлә шәһәр жирлегенә социаль-иқтисады үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар